

УДК 340.115

doi: <https://doi.org/10.33270/01201174.88>

Волошина Я. Л. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», м. Полтава
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9340-2441>

Методологічні засади дослідження юридичної консультативної діяльності

Мета статті – визначити методологічні засади дослідження юридичної консультативної діяльності, обґрунтувати необхідність їх використання для розкриття теоретичних основ, пізнання сутності, змісту й специфічних особливостей професійної діяльності юрисконсульта. **Методологічну основу статті** становить сукупність філософсько-світоглядних, загальнонаукових і спеціально-наукових методів. Зокрема, це: діалектичний, герменевтичний, системний, формально-логічний, а також діяльнісний підходи. **Наукова новизна** полягає в удосконаленні методологічних засад дослідження юридичної консультативної діяльності. У статті обґрунтовано необхідність використання діяльнісного підходу в процесі дослідження професійної діяльності юрисконсульта, що пояснюється її правовою природою; виокремлено методи наукового пізнання, які становлять методологічну основу комплексного дослідження юридичної консультативної діяльності, результатом чого стане можливість сформулювати обґрунтовані та практично значущі висновки. **Висновки.** Проведення теоретико-правового дослідження юридичної консультативної діяльності передбачає застосування комплексної та ефективною методології, яка поєднує підходи, загальнонаукові й конкретно-наукові методи пізнання, вибір яких зумовлений особливостями предмету дослідження. Науковець приділяє особливу увагу питанню щодо визначення методологічної основи наукового дослідження, оскільки від вдало підбраної методології залежить його об'єктивність і достовірність, а також обґрунтованість сформульованих висновків, їхня наукова цінність і практична значущість.

Ключові слова: метод; методологія; наукове дослідження; наукове пізнання; науковий підхід; пізнавальний процес; професійна діяльність юрисконсульта; юридична консультативна діяльність.

Вступ

Наука – сфера діяльності людини, яка має на меті отримання нових системних і структурних знань про досліджуване явище або процес. Основними критеріями науковості є об'єктивність, системність, ґрунтовність і практична націленість пізнання, а також обґрунтованість та достовірність отриманих результатів.

Наукове дослідження є формою розвитку науки, оскільки воно спрямоване на всебічне, достовірне вивчення об'єкта, явища або процесу, їхньої структури, зв'язків на підставі розроблених у науці принципів і методів пізнання. Наукове пізнання орієнтоване на здобуття нових і достовірних знань, які є необхідними для вирішення наявної наукової проблеми та розв'язання конкретних завдань у певній галузі науки, а також надалі можуть бути впроваджені в практику на користь суспільству.

Досягнення мети наукового дослідження та отримання істинного знання про досліджуваний об'єкт, явище або процес напряму залежить від вдало підбраної дослідником методології, яку становлять сукупність принципів, засобів, методів і форм організації та проведення наукового пізнання окресленої проблеми. На сучасному етапі розвитку юридичної науки питання методології дослідження є доволі складним і неоднозначним явищем, оскільки відсутнє єдине розуміння її змісту. Не менш актуальними є

проблеми щодо методології дослідження юридичної консультативної діяльності, що зумовило визначення мети цієї статті.

Мета і завдання дослідження

Визначити основні методологічні підходи та методи дослідження юридичної консультативної діяльності, обґрунтувати необхідність їх використання для розкриття теоретичних основ, пізнання сутності, змісту та специфічних особливостей професійної діяльності юрисконсульта.

Виклад основного матеріалу

В умовах сьогодення науковці не мають єдиної думки щодо розуміння методології наукового дослідження; питання методів і підходів сучасні вчені розглядають по-різному, відтворенням чого є неоднозначне тлумачення цих понять. Попри численну кількість наукових праць, присвячених проблемам методології наукових досліджень, відсутнє єдине розуміння змісту методологічних засад дослідження юридичної консультативної діяльності, що дозволило б визначити основні підходи до розуміння її поняття, структури, функцій і особливостей.

Питання визначення методології наукового дослідження, підбору відповідних методів, методологічних підходів і принципів є пріоритетним, адже від цього залежить результат пізнання,

який полягає в розширенні наукових знань про право та суспільство, а також їх застосування в практичній діяльності. Поряд із визначенням методологічного апарату дослідження важливим є його правильне застосування, яке сприятиме ефективному пізнанню об'єкта, явища або процесу та отриманню нових знань і практичних рекомендацій.

Методологією наукового дослідження є система методів, які використовують для наукового пізнання поставленої проблеми. У цьому випадку йдеться про методологію конкретного пізнавального процесу. Отже, методологія є цілою наукою, яка вивчає внутрішню організацію та інструментарій дослідження, який використовує особа для пізнання того чи іншого явища або процесу (Корча, 2020, р. 54).

З метою глибокого вивчення та повного розкриття сутності теоретичних питань досліджуваного об'єкта, явища або процесу, а також втілення пізнавальних результатів у науку й життя суспільства, надзвичайно важливим є питання обґрунтованого підбору відповідних методів.

Метод визначає шлях, процедуру дослідження; є системою правил, принципів і прийомів підходу до вивчення правового явища або процесу та досягнення поставленої дослідницької мети. Вибір комплексу методів залежить від предмета наукового дослідження та пізнавальних задач, які потребують вирішення з метою отримання істинного знання про явище, яке вивчають (Sadovnik, 2019, р. 66).

Для здійснення комплексного наукового дослідження юридичної консультативної діяльності як цілеспрямованого процесу необхідно визначити його методологічну основу, яка складається із прийомів і засобів різноаспектного осмислення досліджуваного явища та збагачення науки новими здобутками.

Методологія дослідження юридичної консультативної діяльності спирається на конкретний методологічний (принципи, логічні прийоми, методи, способи проведення наукових досліджень) і науковий (актуальність дослідження, об'єкт, предмет, мета і завдання, наукова новизна та практичне значення) апарат дослідження.

На думку М. В. Костицького, методом є система способів й операцій пізнання реальної дійсності під час дослідження конкретних зв'язків і відношень, розкриття закономірних зв'язків досліджуваних явищ і процесів з метою вирішення тих чи інших наукових проблем (Kostytskiy, 2013, р. 5). Здійснення комплексного теоретико-правового дослідження юридичної консультативної діяльності передбачає застосування відповідних методів, можливості яких спрямовані на пізнання основних аспектів досліджуваного явища.

Так, підґрунтям здійснення дослідження юридичної консультативної діяльності є діяль-

нісний підхід, який має пріоритет серед комплексу всіх інших підходів і методів, що зумовлено правовою природою предмету дослідження.

У структурі діяльнісного підходу основним виступає метод діяльності, призначений для всебічного та якісного дослідження будь-якого виду діяльності, зокрема і юридичної консультативної, зважаючи на її взаємодію з іншими явищами правової дійсності (Тухомугон, 2020, р. 231). Саме діяльнісний підхід надає можливість дослідити юридичну консультативну діяльність як складне динамічне явище й вивчити її взаємодію з діяльністю фахівця та членами суспільства, оскільки будь-який вид людської діяльності нерозривно пов'язаний з поведінковим актом. Він дає змогу співвіднести юридичну консультативну діяльність з іншими видами юридичної діяльності, зрозуміти її специфіку та місце в правовій системі. Для реалізації діяльнісного підходу в практичній роботі юриста зміст його юридичних дій і вибір засобів здійснення професійної діяльності має забезпечувати намічений правовий результат.

Розкриття сутності, природи та значення юридичної консультативної діяльності зумовлює використання філософських, загальнонаукових, спеціальних і конкретно-наукових методів наукового пізнання.

Так, одним із найважливіших для дослідження проблематики юридичної консультативної діяльності та основних її категорій є герменевтичний метод, завдяки якому можна з'ясувати поняття цього виду юридичної діяльності через призму її змістовного наповнення шляхом аналізу наукових позицій теоретиків.

Наразі в юридичній сфері герменевтичний метод є досить поширеним; його застосовують для отримання повного й правильного тлумачення окремих положень нормативно-правових актів, розуміння позицій науковців (Khovrun, 2020, р. 71). У практичній діяльності юрисконсульт застосовує зазначений метод у процесі здійснення аналізу й інтерпретації тексту нормативних документів, наданні роз'яснень окремих положень чинного законодавства з метою правильного й обґрунтованого їх застосування. Завдяки йому юрисконсульт встановлює зміст норми права та ідею закону, закладену законодавцем, що є важливим моментом у процесі здійснення правозастосовчої діяльності та вирішенні конкретної ситуації.

Пізнати сучасність неможливо без дослідження історичного досвіду. Тому, з метою висвітлення історичних аспектів юридичної консультативної діяльності, варто використовувати історичний метод, завдяки якому можна віднайти відповіді на питання щодо її витоків, зародження й розвитку до сучасного періоду. Використання історичного методу дозволить

дослідити не тільки генезис юридичної консультативної діяльності, а й проаналізувати всі закономірності її формування та розвитку, взаємозв'язки з іншими правовими явищами, напрями впливу на суспільство в різні історичні періоди. Застосовуючи історичний метод, можна встановити зв'язок історичного з сучасною практикою здійснення юридичної консультативної діяльності, дослідити особливості її сучасного стану як окремого виду юридичної діяльності (Shakhov, 2019, p. 42). На практиці історичний метод може знаходити свій прояв у процесі з'ясування історичних аспектів юридичної роботи, професійних обов'язків і ролі юриста в конкретно-історичні періоди, особливостей становлення системи юридичної діяльності, що сприяє визначенню тенденцій її розвитку на сучасному етапі та прогнозуванню станів у майбутньому.

Не менш важливим питанням у дослідженні визначеної проблематики є здійснення структурно-функціональної характеристики юридичної консультативної діяльності, що передбачає використання структурно-функціонального методу, який є сукупністю логічних прийомів і засобів дослідження структури юридичної консультативної діяльності шляхом розкриття системи взаємозв'язків і взаємодії її елементів (Kolomiets, 2020, p. 192). Використовуючи цей метод, є можливість дослідити внутрішню будову юридичної консультативної діяльності, визначити роль і значення кожної складової, розкрити функціональне призначення зазначеного виду юридичної діяльності, яке полягає в реалізації її функцій як основних напрямів впливу на суспільні відносини. Застосування структурно-функціонального методу має місце й у професійній діяльності юрисконсульта, зокрема під час звернення до органів державної влади (виконавчої, судової) за захистом законних прав та інтересів людини і громадянина, де суттєвим є чітке розмежування їхніх повноважень й обов'язків. Юрисконсульт повинен бути обізнаним з внутрішнім устроєм і структурою системи органів державної влади, розуміти їх завдання і компетенцію, уміти аналізувати функціональні напрями впливу складових елементів цілісної системи державного управління. Завдяки структурно-функціональному методу видається можливим встановити внутрішні взаємозв'язки між базовими й окремими правовими нормами під час здійснення юрисконсультом правозастосування, а також з'ясувати їхнє призначення.

Також під час здійснення комплексного теоретико-правового дослідження юридичної консультативної діяльності важливого значення набуває застосування порівняльно-правового методу, який визначають як процес виявлення, а також відображення ознак тотожності та відмінності (Protsevskiy, 2017, p. 7). Наприклад, вивчаючи визначену проблему, цікавим і науково

значущим стало б здійснення порівняльно-правового дослідження юридичної консультативної діяльності в країнах європейського простору, адже вивчення іноземного досвіду сприяє формуванню більш розширеного та глибокого уявлення про досліджувану сферу діяльності. Порівняльно-правовий метод дозволяє здійснити порівняльний аналіз найважливіших аспектів юридичної консультативної діяльності за певними критеріями та виявити її особливості, спільне й відмінне в контексті досвіду її здійснення в різних країнах світу. У процесі здійснення професійної діяльності практикуючий юрист має звертатися до судової практики, правових позицій, вироблених представниками судової влади; це пов'язано з вирішенням питань, щодо яких відсутнє законодавче врегулювання. Так, за допомогою порівняльно-правового методу правник здійснює співставлення рішення судів, спрямованих на урегулювання аналогічних відносин, на підставі чого встановлює справедливий баланс між процесуальними вимогами та правами особи, які потребують захисту.

У процесі вивчення таких складних явищ, як юридична консультативна діяльність, яка є різновидом соціальної діяльності, варто застосовувати системний метод, що дозволить дослідити її як цілісну й складну систему, структурні компоненти якої є взаємозалежними між собою, однак наділені певними специфічними властивостями (Antoniuk, 2019, p. 16). Завдяки системному методу є можливим визначення ролі та місця кожного з елементів юридичної консультативної діяльності, висвітлення її ознак, а також здійснення глибокого аналізу актуальних проблем у досліджуваній сфері та визначення на цій підставі ефективних способів їх розв'язання. До вирішення будь-якої правової ситуації чи юридичної справи юрисконсульт підходить системно: встановлює всі фактичні обставини, від яких залежить правильне її вирішення; аналізує й оцінює наявні докази, усю інформацію щодо конкретної проблеми; здійснює пошук необхідних правових норм, якими регламентовано визначену проблему; визначає план дій і формує відповідну правову позицію. Отже, у процесі вирішення юридичної справи юрист застосовує системний метод, інструментальні можливості якого дозволяють вирішити конкретну сукупність задач і досягти бажаного правового результату.

Доцільним є й використання догматичного (формально-логічного) методу наукового пізнання, пов'язаного із застосуванням логічних і мовних прийомів, необхідних для обробки та інтерпретації окремих положень нормативно-правових актів, завдяки чому вивчити об'єкт наукового дослідження видається можливим у «природно-чистому» вигляді, попри внутрішні та зовнішні фактори впливу (Michurin, 2019, p. 63).

Саме аналіз і тлумачення наявної нормативно-правової бази, якою врегульовано умови та порядок здійснення професійної діяльності юристів, дозволяє сформулювати понятійно-категоріальний апарат дослідження юридичної консультативної діяльності, який згодом виконає роль ефективного інструменту для проведення наступних наукових розвідок за цим напрямом. Догматичний метод відіграє важливе значення в практичній діяльності юрисконсульта, оскільки для вирішення правової ситуації чи проблеми необхідно всебічно й об'єктивно дослідити юридичні факти та тексти правової документації, використовуючи закони логіки. Використання цього методу є необхідним і під час надання юридичних консультацій, у процесі чого важливо не тільки проаналізувати фактичні обставини справи, а й логічно побудувати правову позицію, правильно використовуючи юридичну термінологію та норми права.

Окрім зазначених методів наукового пізнання, під час дослідження юридичної консультативної діяльності варто використовувати також прогностичний метод. Завдяки йому дослідник має можливість визначити головні шляхи та перспективи подальшого розвитку юридичної консультативної діяльності, що є підґрунтям для запропонування шляхів її вдосконалення в державі, які передбачають вжиття оптимальних і дієвих заходів (організаційних, правових, економічних тощо) щодо покращення стану та практики здійснення зазначеного виду юридичної діяльності (Тукхомугов, 2019, р. 49). Застосування прогностичного методу в процесі підготовки дослідження, присвяченого юридичній консультативній діяльності, сприяє формуванню науково-обґрунтованих прогнозів про майбутній її розвиток і перспективи вирішення окремих проблемних питань у цій сфері. Під час вирішення юридичної справи юрисконсульт застосовує вимоги правової норми до конкретної життєвої ситуації шляхом прийняття відповідного рішення. Це вимагає від нього не тільки наявності певного рівня інтелекту та професійної обізнаності, а й здатності до прогнозування подальшого розвитку подій, моделювання можливих ситуацій, визначення засобів для їх попередження тощо. Отже, слід зауважити, що окремі юридично значущі дії в професійній діяльності юрисконсульта потребують від нього вміння застосовувати прогностичний метод на практиці.

Не менш корисним для здійснення наукового дослідження юридичної консультативної діяльності є використання конкретно-соціологічного методу, який забезпечує вивчення об'єкта наукового пізнання на рівні конкретно визначених фактів. Зазначений метод передбачає використання таких прийомів, як: аналіз документів, спостереження, анкетування, опитування, інтерв'ювання, експери-

мент тощо, які надають отриманим у результаті здійснення наукового дослідження висновкам рис достовірності та істинності (Protsevskiy, 2017, р. 11). Конкретно-соціологічний метод може використати юрисконсульт у практичній діяльності під час вивчення поведінки людей-співробітників щодо дотримання ними правових норм, факторів впливу на їхню правосвідомість, ролі права в трудовому колективі, напрямів і форм правовиховної роботи на підприємстві, в установі або організації. Окрім цього, застосовуючи конкретно-соціологічний метод, можна з'ясувати думку працівників стосовно прийняття локальних нормативних актів щодо їхніх прав та інтересів.

Наукова новизна

Наукова новизна полягає в удосконаленні методологічних засад дослідження юридичної консультативної діяльності. У статті обґрунтовано необхідність використання діяльнісного підходу в процесі дослідження професійної діяльності юрисконсульта, що пояснюється її правовою природою; виокремлено методи наукового пізнання, які становлять методологічну основу комплексного дослідження юридичної консультативної діяльності, що зрештою надасть можливість сформулювати обґрунтовані та практично значущі висновки.

Висновки

Отже, проведення теоретико-правового дослідження юридичної консультативної діяльності передбачає застосування комплексної та ефективної методології, яка поєднує підходи, загальнонаукові й конкретно-наукові методи пізнання, вибір яких зумовлений особливостями предмету дослідження. Дослідник акцентує особливу увагу на питанні щодо визначення методологічної основи наукового дослідження, оскільки від вдало підібраної методології залежить його об'єктивність і достовірність, а також обґрунтованість сформульованих висновків, їхня наукова цінність і практична значущість.

Методологічну основу комплексного теоретико-правового дослідження юридичної консультативної діяльності становить низка методів наукового пізнання: герменевтичний, історичний, структурно-функціональний, порівняльно-правовий, системний, догматичний, прогностичний, конкретно-соціологічний, а також діяльнісний підхід, який дозволяє досягти наукових цілей стосовно такої категорії діяльності, як юридична консультативна. Водночас вибір методології залежить не лише від предмета самого наукового дослідження, але й від його завдань і цілей, які дослідник має на меті розв'язати у межах пізнання. Запропонований перелік методів наукового пізнання є

оптимальним для формулювання поняття юридичної консультативної діяльності, з'ясування її структури та функціонального призначення, визначення її місця серед складових системи юридичної діяльності та явищ правової дійсності загалом, аналізу сучасного стану й практики

здійснення такого виду діяльності в Україні та за кордоном, окреслення перспектив її розвитку та передбачення шляхів удосконалення, а також для розкриття інших важливих аспектів юридичної консультативної діяльності.

REFERENCES

- Antoniuk, N.O. (2019). Metodolohichni zasady doslidzhennia dyferentsiatsii kryminalnoi vidpovidalnosti [Methodological bases of research of differentiation of criminal responsibility]. *Pytannia borotby zi zlochynnistiu, Issues of combating crime*, 38, 9-22. doi: 10.31359/2079-6242-2019-38-9 [in Ukrainian].
- Khovpun, O.S. (2020). Znachennia hermenevtychnoho metodu administratyvno-pravovoho zabezpechennia farmatsii [The value of the hermeneutic method of administrative and legal support of pharmacy]. *Visnyk Luhanskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav im. E.O. Didorenka, Bulletin of Luhansk State University of Internal Affairs E.O. Didorenko*, 2 (90), 69-76. doi: 10.33766/2524-0323.90.69-76 [in Ukrainian].
- Kolomiets, P.V. (2020). Problematyka metodolohii doslidzhennia pravovoho rehuliuвання podatkovoї bezpeky Ukrainy: kontseptualni osoblyvosti [Problems of research methodology of legal regulation of tax security of Ukraine: conceptual features]. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo, Entrepreneurship, economy and law*, 8, 191-195. doi: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.8.31> [in Ukrainian].
- Kopcha, V.V. (2020). Metodolohiia doslidzhennia pravovoho yavyscha: poniattia, struktura, instrumentarii [Methodology of research of the legal phenomenon: concept, structure, tools]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava, Journal of Kyiv University of Law*, 1, 54-58. doi: 10.36695/2219-5521.1.2020.08 [in Ukrainian].
- Kostytskiy, M.V. (2013). Deiaki pytannia metodolohii yurydychnoi nauky [Some questions of methodology of legal science]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav, Scientific Bulletin of the National Academy of Internal Affairs*, 1, 3-11. Retrieved from http://109.237.87.242/bitstream/123456789/3056/1/2013_1_kostytskiy.pdf [in Ukrainian].
- Michurin, Ye.O. (2019). Metodolohiia nauky tsyvilnoho prava [Methodology of civil law science]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V.N. Karazina, Bulletin of V.N. Karazin Kharkiv National University*, 28, 60-65. doi: 10.26565/2075-1834-2019-28-07 [in Ukrainian].
- Protsevskiy, V.O. (2017). Shchodo metodolohichnykh zasad vyvchennia pravovykh dystsyplin [Regarding the methodological principles of studying legal disciplines]. *Zbirnyk naukovykh prats Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H.S. Skovorody, Collection of scientific works of Kharkiv National Pedagogical University named after G.S. Skovoroda*, 27, 5-12. doi: <https://doi.org/10.5281/zenodo.1171299> [in Ukrainian].
- Sadovnik, V.P. (2019). Strukturovanist systemy naukovoho piznannia [Structured system of scientific knowledge]. *Prykarpatskyi yurydychnyi visnyk, Prykarpattia Legal Bulletin*, 3(28), 66-69. doi: [https://doi.org/10.32837/pyuv.v1i3\(28\).321](https://doi.org/10.32837/pyuv.v1i3(28).321) [in Ukrainian].
- Shakhov, S.V. (2019). Znachennia hermenevtychnoho metodu administratyvno-pravovoho zabezpechennia farmatsii [The value of the hermeneutic method of administrative and legal support of pharmacy]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu, Scientific Bulletin of the International Humanities University*, 38, 41-44. doi: <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2019.38.10> [in Ukrainian].
- Tykhomyrov, D.O. (2019). Struktura metodolohii doslidzhen derzhavnoi polityky u sferi bezpeky [The structure of the research methodology of state policy in the field of security]. *Filosofski ta metodolohichni problemy prava, Philosophical and methodological problems of law*, 2(18), 46-51. doi: <https://doi.org/10.33270/02191802.46> [in Ukrainian].
- Tykhomyrov, D.O. (2020). Naukovi metodolohichni pidkhody pid chas doslidzhennia derzhavnoi polityky u sferi bezpeky [Scientific methodological approaches in the study of state security policy]. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo, Entrepreneurship, economy and law*, 3, 230-234. doi: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.3.39> [in Ukrainian].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Антонюк Н. О. Методологічні засади дослідження диференціації кримінальної відповідальності. *Питання боротьби зі злочинністю*. 2019. № 38. С. 9–22. doi: 10.31359/2079-6242-2019-38-9.
- Ховпун О. С. Значення герменевтичного методу адміністративно-правового забезпечення фармації. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е. О. Дідоренка*. 2020. № 2 (90). С. 69–76. doi: 10.33766/2524-0323.90.69-76.
- Коломієць П. В. Проблематика методології дослідження правового регулювання правового регулювання податкової безпеки України: концептуальні особливості. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 8. С. 191–195. doi: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.8.31>.
- Копча В. В. Методологія дослідження правового явища: поняття, структура, інструментарій. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 1. С. 54–58. doi: 10.36695/2219-5521.1.2020.08.
- Костицький М. В. Деякі питання методології юридичної науки. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 1. С. 3–11. URL: http://109.237.87.242/bitstream/123456789/3056/1/2013_1_kostytskiy.pdf.

- Мічурін Є. О. Методологія науки цивільного права. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. 2019. № 28. С. 60–65. doi: 10.26565/2075-1834-2019-28-07.
- Процевський В. О. Щодо методологічних засад вивчення правових дисциплін. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди*. 2017. № 27. С. 5–12. (Серія «Право»). doi: <https://doi.org/10.5281/zenodo.1171299>.
- Садовник В. П. Структурованість системи наукового пізнання. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. № 3 (28). С. 66–69. doi: [https://doi.org/10.32837/ruuv.v1i3\(28\).321](https://doi.org/10.32837/ruuv.v1i3(28).321).
- Шахов С. В. Значення герменевтичного методу адміністративно-правового забезпечення фармації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2019. № 38. С. 41–44. doi: <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2019.38.10>.
- Тихомиров Д. О. Структура методології досліджень державної політики у сфері безпеки. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2019. № 2 (18). С. 46–51. doi: <https://doi.org/10.33270/02191802.46>.
- Тихомиров Д. О. Наукові методологічні підходи під час дослідження державної політики у сфері безпеки. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 3. С. 230–234. doi: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.3.39>.

Стаття надійшла до редколегії 03.08.2020

Voloshyna Ya. – Ph.D in Law, Associate Professor of the Department of Law of the Higher Educational Establishment of Ukoopspilka «Poltava University of Economics and Trade», Poltava, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9340-2441>

Methodological Bases of Legal Advisory Activity Research

The **purpose** of the article is to determine the methodological principles of research of legal advisory activity, to substantiate the necessity of their use for disclosure of theoretical bases, cognition of essence, content and specific features of professional activity of legal advisor. The **methodological basis** of the article is a set of philosophical and worldview, general scientific and specific scientific methods, in particular: dialectical, hermeneutic, systemic, formal-logical, as well as an operational approach. The **scientific novelty** consists in improvement of the methodological foundations of legal advisory activities study. The article substantiates the need to use the operational approach in the process of studying the professional activity of a legal advisor, which is explained by its legal nature; the methods of scientific cognition, which form the methodological basis of the complex research of legal advisory activity, are singled out, which as a result will provide an opportunity to formulate substantiated and practically significant conclusions. **Conclusions.** Carrying out a theoretical and legal study of legal advisory activity provides application of complex and effective methodology which combines approaches, general scientific and specific scientific methods of cognition the choice of which is due to the peculiarities of the subject of study. The issue of determining the methodological basis of scientific research is given special attention by the scientist, since its objectivity and reliability depend on a well-chosen methodology, as well as the validity of the conclusions formulated and their scientific value and practical significance.

Keywords: method; methodology; scientific research; scientific cognition; scientific approach; cognitive process; professional activity of a legal advisor; legal advisory activity.